

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI
DECIZIE

Nr. ASR – 29/17-21
din 23.04.2018

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Concurenței, acționând în temeiul art. 41 din Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012, Hotărârii Parlamentului nr. 179 din 12.07.2013 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței, precum și Hotărârii Parlamentului nr. 220 din 27.09.2013 privind numirea în funcție a unui membru al Plenului Consiliului Concurenței,

analizând raportul de investigație asupra cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 29 din 31.10.2017 privind inițierea investigației referitor la semnele încălcării legislației din domeniul ajutorului de stat în cadrul proiectului de Parteneriat Public Privat „Dezvoltarea infrastructurii termoeenergetice pe biomasă în raionul Leova” și materialele acumulate în cadrul investigației,

A CONSTATAT:

Ca urmare a examinării notificării parvenite de la Consiliul raional Leova la data de 03.02.2017, în baza notei examinatorului privind notificarea ajutorului de stat acordat S.R.L. „SG Green Farm” de către Consiliul raional Leova din data de 30.10.2017 și materialelor acumulate pe parcursul examinării notificării, Plenul Consiliului Concurenței prin Dispoziția nr. 29 din 31.10.2017 a dispus inițierea investigației referitor la semnele încălcării legislației din domeniul ajutorului de stat în cadrul proiectului de Parteneriat Public Privat „Dezvoltarea infrastructurii termoeenergetice pe biomasă în raionul Leova”.

Inițierea investigației a survenit ca urmare a existenței unor neconcordanțe

între informația prezentată în studiul de fezabilitate și indicată în documentele aferente procedurii de selectare a partenerului privat cu cea indicată în contractul de parteneriat public-privat nr. 01 din 28.05.2014, încheiat între Consiliul raional Leova și S.R.L. „SG Green Farm”, fapt ce duce la imposibilitate stabilirii existenței ajutorului de stat.

Informațiile în baza cărora au fost efectuate constatările și concluziile

- Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24.10.2002;
- Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală;
- Legea energiei regenerabile nr. 160 din 12.07.2007;
- Legea nr. 179 din 10.07.2008 cu privire la parteneriatul public-privat;
- Legea nr. 142 din 02.07.2010 cu privire la eficiența energetică;
- Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorului de stat;
- Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 (în continuare Legea concurenței);
- Legea nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării;
- Legea nr. 112 din 02.07.2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte;
- Hotărârea Guvernului nr. 476 din 04.07.2012 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile standard și condițiile generale de selectare a partenerului privat;
- Hotărârea Guvernului nr. 301 din 24.04.2014 cu privire la aprobarea Strategiei de Mediu pentru anii 2014-2023 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia;
- Regulament privind ajutorul de stat pentru dezvoltare regional, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 4 din 30 august 2013;
- Regulamentul privind ajutorul de stat pentru protecția mediului, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 9 din 30 august 2013;
- Regulamentul privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor ce prestează servicii de interes economic general, aprobat prin Hotărârea Plenului

Consiliului Concurenței nr. 11 din 30 august 2013;

- Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 147 din 25.08.2004 privind metodologiile de determinare, aplicare și aprobare a tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu energie termică;
- Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 482 din 06.09.2012 privind aprobarea Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru energia termică livrată consumatorilor;
- Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 495 din 17.12.2012 privind metodologia determinării, aprobării și aplicării tarifelor de producere a energiei termice și apei de adaos;
- Decizia Consiliului raional Leova nr. 3.1 din 13.06.2013 cu privire la procedura de inițiere a parteneriat public-privat;
- Decizia Consiliului raional Leova nr. 6.3 din 05.12.2013 cu privire la aprobarea participării în cadrul proiectului parteneriat public privat „Dezvoltarea infrastructurii termoeenergetice pe biomasă în raionul Leova”;
- Decizia Consiliului raional Leova nr. 6.4 din 05.12.2013 cu privire la aprobarea obiectului și a obiectivelor în cadrul proiectului de parteneriat-public privat „Dezvoltarea infrastructurii termoeenergetice pe biomasă în raionul Leova”;
- Decizia Consiliului raional Leova nr. 1.8 din 27.02.2014 cu privire la cofinanțarea proiectului parteneriatului public-privat „Dezvoltarea infrastructurii termoeenergetice pe biomasă în raionul Leova”;
- Acordul de asociere nr. 1 din 19.05.2014, încheiat între Consiliile locale Cupcui, Filipeni, Tomaiul nou, Cazangic, Sărata-nouă, Ceadâr, Colibabovca, Orac, Covurlui, Sărata-Rezești, Tochile-Răducani, Cneazevca, Leova, Vozneseni - în calitate de membri asociați și Consiliul raional Leova – în calitate de partener public și lider de proiect;
- Decizia Consiliului raional Leova nr. 2.14 din 22.05.2014 cu privire la aprobarea proiectului contractului de parteneriat public-privat în formă negociată;

- Contractul de parteneriat public-privat nr. 01 din 28.05.2014, încheiat între Consiliul raional Leova și S.R.L. „SG Green Farm”;
- Decizia Consiliului raional Leova nr. 1.3 din 18.02.2016 cu privire la evaluarea eficienței energetice în instituțiile care se încălzesc cu biomasă;
- Decizia Consiliului raional Leova nr. 5.16 din 07.12.2017 cu privire la efectuarea auditului proiectului parteneriat public-privat „Dezvoltarea infrastructurii termoelectrice pe biomasă în raionul Leova”;
- Informațiile prezentate de către:
 - Consiliul raional Leova;
 - S.R.L. „SG Green Farm”;
 - S.R.L. „Velimobilcom”;
 - Instituția publică „Agenția Servicii Publice”.

Părțile implicate

Consiliul raional Leova (IDNO 1007601004102) – autoritatea reprezentativă și deliberativă a populației raionului Leova, aleasă în vederea soluționării problemelor de nivel raional, partener public, în cadrul contractului de parteneriat public – privat nr. 01 din 28.05.2014.

S.R.L. „SG Green Farm” (IDNO 1002600022636) – înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la data de 04.06.2001, cu sediul în mun. Chișinău, str. Tighina 49, MD-2001. Capitalul social al S.R.L. „SG Green Farm” este de [...] lei. Asociat unic: Întreprinderea mixtă „SG ENGINEERING & CO” S.R.L. Totodată, conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 28148 din 03.12.2013, S.R.L. „SG Green Farm” figurează în calitate de asociat al S.R.L. „Biotermocom”. Principalele genuri de activitate ale S.R.L. „SG Green Farm” sunt: producția energiei termice de centrale termice independente, comerțul cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi și gazoși și al produselor derivate, instalarea, repararea și întreținerea cuptoarelor electrice și neelectrice, etc. Partener privat în cadrul contractului de parteneriat public – privat nr. 01 din 28.05.2014.

S.R.L. „Biotermocom” (IDNO 1005600028709) – înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la data de 23.06.2005, cu sediul în or. Leova, str. Ștefan cel

Mare 73, MD-6301. Conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 24341 din 05.07.2017, capitalul social al S.R.L. „Biotermocom” este de [...] lei. Asociați: S.R.L. „SG Green Farm” – cota [...] lei, ce constituie [...] % și S.R.L. „AST-MEDICAL” – cota [...] lei, ce constituie [...] %. Principalele genuri de activitate sunt: comerțul cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi și gazoși și al produselor derivate, comerțul cu ridicata al cărbunelui de pământ, producția energiei termice de centrale termice independente, etc. Conform documentelor aferente procedurii de selectare a partenerului privat, după construcția centralelor termice și formarea serviciului public de alimentare cu agent termic, S.R.L. „Biotermocom” devine întreprinderea responsabilă de livrarea agentului termic către instituțiile publice din raionul Leova, în cadrul proiectului de parteneriat public-privat.

Piața relevantă

Conform art. 4 din Legea concurenței, piața relevantă este piața în cadrul căreia trebuie evaluată o anumită problemă de concurență și care se determină prin raportarea pieței relevante a produsului la piața geografică relevantă.

Piața relevantă a produsului

Conform art. 4 din Legea concurenței, piața relevantă a produsului este piața produselor considerate de consumatori ca interschimbabile sau substituibile datorită utilizării date acestora, datorită caracteristicilor fizice, funcționale și prețului.

Ținând cont că măsura de sprijin este acordată pentru producerea biocombustibilului și prestarea serviciului public de alimentare cu energie termică din surse regenerabile, piața relevantă a produsului în sensul cazului investigat este definită ca fiind *piața producerii combustibilului solid din surse regenerabile și piața furnizării serviciului public de alimentare cu energie termică*.

Piața geografică relevantă

Conform art. 4 din Legea concurenței, piața geografică relevantă cuprinde zona în care sunt localizate întreprinderile implicate în comercializarea produselor

incluse în piața relevantă a produsului, în condiții similare de concurență și care poate fi delimitată de ariile geografice învecinate.

Dat fiind faptul că S.R.L. „SG Green Farm”, în calitate de partener privat, este furnizor delegat prin Contractul de parteneriat Public-Privat nr. 01 din 28.05.2014, să presteze serviciul de alimentare cu agent termic, în localitățile parte la Acordul de asociere nr. 1 din 19.05.2014, încheiat între Consiliile locale Cupcui, Filipeni, Tomaiul nou, Cazangic, Sărata-nouă, Ceadâr, Colibabovca, Orac, Covurlui, Sărata-Rezești, Tochile-Răducani, Cneazevca, Leova, Vozneseni - în calitate de membri asociați și Consiliul raional Leova – în calitate de partener public și lider de proiect, în sensul prezentei investigații *piața geografică reprezintă teritoriul celor 14 unități administrativ teritoriale ce fac parte din acord* (satul Cupcui, satul Filipeni, comuna Tomaiul Nou, comuna Cazangic, satul Sărata-Nouă, satul Ceadâr, satul Colibabovca, satul Orac, satul Covurlui, satul Sărata-Rezești, satul Tochile-Răducani, comuna Cneazevca, orașul Leova și comuna Vozneseni).

Astfel, în sensul cazului investigat, piața relevantă se definește ca fiind *piața producerii combustibilului solid din surse regenerabile și piața furnizării serviciului public de alimentare cu energie termică pe teritoriul celor 14 unități administrativ teritoriale ce fac parte din proiect* (satul Cupcui, satul Filipeni, comuna Tomaiul Nou, comuna Cazangic, satul Sărata-nouă, satul Ceadâr, satul Colibabovca, satul Orac, satul Covurlui, satul Sărata-Rezești, satul Tochile-Răducani, comuna Cneazevca, orașul Leova și comuna Vozneseni).

Perioada de timp supusă investigației

Perioada supusă investigării este începând cu data de 13.06.2013 (Decizia Consiliului raional Leova nr. 3.1. din 13.06.2013 cu privire la procedura de inițiere a parteneriatului public-privat), ca fiind data la care a apărut intenția de acordare a unui ajutor de stat, și până la data de 23.04.2018.

Acte și fapte constatate

Măsura de sprijin notificată este acordată sub forma unui contract de parteneriat public-privat încheiat între Consiliul raional Leova (în calitate de lider al asocierii cu alte primării participante la proiectul de parteneriat public-privat) și

S.R.L. „SG Green Farm”. Contractul de parteneriat public-privat se realizează sub formă de contract de prestări servicii (Proiectare – Construcție – Operare – Transfer). Durata contractului este de 11 ani și 7 luni, construcția centralelor noi se planifica în primii 4 ani ai proiectului.

Totodată, ulterior expirării termenului contractului, beneficiarul urmează să transmită cu titlu gratuit furnizorului, centralele termice, în stare bună, funcționale și libere de orice sarcină.

Obiectivele acordării prezentului ajutor de stat sunt:

- dezvoltarea regională, și anume dezvoltarea raionului Leova, Regiunea de Dezvoltare Sud;
- protecția mediului, manifestată prin utilizarea eficientă a resurselor naturale, inclusiv măsurilor de economisire a energiei și utilizarea surselor de energie regenerabilă;
- susținerea beneficiarilor care prestează servicii de interes economic general, servicii de alimentare cu agent termic.

Obiectivul general al măsurii de sprijin este asigurarea instituțiilor publice din raionul Leova dotate cu centrale termice pe biomasă cu agent termic de calitate, eficient și cu costuri optime, inclusiv peletizarea biomasei.

Conform deciziei Consiliului raional Leova nr. 6.4 din 05.12.2013 cu privire la aprobarea obiectului și a obiectivelor în cadrul proiectului de Parteneriat Public Privat „Dezvoltarea infrastructurii termoelectrice pe biomasă în raionul Leova”, obiectivele specifice ale măsurii de sprijin sunt:

1. Crearea și îmbunătățirea serviciului public de interes local în domeniul producerii agentului termic din biomasă pentru instituțiile publice;
2. Valorificarea potențialului surselor regenerabile de energie care va contribui la creșterea siguranței în alimentarea cu energie;
3. Înlăturarea obstacolelor de ordin tehnic și administrativ prin transmiterea dreptului de gestionare și întreținere a centralelor termice pe biomasă din raionul Leova semnarea a acordului de asociere în cadrul parteneriatului public-privat;

4. Asigurarea livrării agentului termic obținut din biomasă către instituțiile publice din UAT ale raionului Leova;
5. Extinderea rețelei de centrale termice prin construirea de către partenerul privat a 16 centrale termice pe bază de pelete cu transmiterea acestora în proprietatea UAT;
6. Menținerea și funcționalitatea a 5 centrale termice existente pe bază de biocombustibil și a celor 16 centrale termice care se vor construi.

Obiectivele specifice inițiale au fost modificate prin contractul de parteneriat public-privat nr. 01 din 28.05.2014, astfel pct. 6 din Decizia Consiliului raional Leova nr. 6.4 din 05.12.2013 cu privire la aprobarea obiectului și a obiectivelor în cadrul proiectului de parteneriat public-privat „Dezvoltarea infrastructurii termoeenergetice pe biomasă în raionul Leova” a fost înlocuit cu sintagma *„Menținerea și funcționalitatea a 6 centrale termice existente pe bază de biocombustibil și a celor 19 centrale termice construite”*.

Pentru construcția celor 19 centrale termice au fost necesare următoarele investiții, în valoare de 11 938,02 mii lei:

Tabelul nr.1 Investițiile necesare pentru construcția centralelor termice

Nr.	Investiții	Valoarea, mii lei
1.	Costul proiectelor de construcție	684,00
2.	Construcții speciale (containere)	2 136,44
3.	Echipament, utilaj	9 162,58
	Total cheltuieli	11 983,02

Sursa: Formularul general de notificare, inclusiv Raportul nr. 492-XVII de evaluare a utilajului, elaborat de S.R.L. „Velimobilcom”.

Prin urmare, măsura de sprijin notificată de Consiliul raional Leova, în valoare de 2 470 mii lei, constă în participarea cu mijloace financiare la formarea bunurilor imobile (obiectului contractului) și anume, câte 130 mii lei pentru fiecare centrală termică construită, ce reprezintă cofinanțarea din partea partenerului public.

Conform art. 3 alin. (1) din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, ajutor de stat este orice măsură de sprijin care întrunește cumulativ următoarele condiții:

- a) este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă;
- b) conferă beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață;
- c) este acordată în mod selectiv;
- d) denaturează sau riscă să denatureze concurența.

Măsura de sprijin examinată constă în alocarea din bugetul Consiliului raional Leova a mijloacelor financiare în scopul cofinanțării proiectului de parteneriat public-privat. Conform contractului de Parteneriat Public-Privat nr. 01 din 28.05.2014, mijloacele financiare alocate, în sumă de 2 470 mii lei, sunt formate din:

- 1 664,83 mii lei (100 000 euro), grant oferit de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, transferați pe contul Consiliului Raional,
- 805,17 mii lei, alocați de către primăriile parte la acordul de asociere

și reprezintă participarea partenerului public la formarea bunurilor imobile (obiectului contractului), respectiv, câte 130 mii lei pentru fiecare centrală termică construită, din totalul de 19 centrale termice. Astfel, măsura de sprijin este acordată de furnizor din resursele unităților administrativ-teritoriale.

Pentru a evalua dacă măsura de sprijin acordată sub formă de parteneriat public-privat este selectivă și acordă avantaj beneficiarului, aceasta urmează a fi evaluată prin prisma pct. 49 din Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1 din 30.08.2013.

Sprijinul financiar acordat prin intermediul parteneriatului public-privat, constituie ajutor de stat reglementat prin Legea nr.139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat, dacă este îndeplinită una din următoarele condiții:

1. autoritatea publică nu a ales partenerul privat prin concurs, făcut printr-o publicitate riguroasă, astfel încât să fie aduse la cunoștință potențialilor investitori principalele criterii care trebuie îndeplinite;
2. resursele publice se alocă înaintea celor private;

3. contribuția privată și cea publică nu sunt proporționale cu profitul (venitul) obținut de părți, iar riscurile proiectului nu sunt împărțite proporțional cu contribuția fiecăreia dintre părțile parteneriatului public-privat;
4. favorizarea partenerului privat în faza ulterioară selecției prin modificarea clauzelor contractuale ale parteneriatului public-privat, inclusiv prelungirea duratei etc.

1. Conform deciziei Consiliului raional Leova nr. 3.1 din 13.06.2013 cu privire la procedura de inițiere a parteneriatului public-privat, deciziei Consiliului raional Leova nr. 6.3 din 05.12.2013 cu privire la aprobarea participării în cadrul proiectului parteneriat public privat „Dezvoltarea infrastructurii termoelectrice pe biomasă în raionul Leova”, extrasului din comunicatul informativ cu privire la parteneriatul public-privat, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 297-303 din 20.12.2013 și a proceselor-verbale ale comisiei de selectare a partenerului privat nr. 1 din 27.09.2013, nr. 2 din 18.02.2014, nr. 3 din 19.02.2014, nr. 4 din 13.03.2014 și nr. 5 din 20.03.2014, se constată că termenul de prezentare a ofertelor indicat în comunicatul informativ publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a fost de 60 de zile calendaristice.

Cu toate acestea, la etapa selectării partenerului privat, reprezentanții S.R.L. „SG Green Farm” au depistat faptul că metodologia de calculare a tarifului pentru producerea și livrarea agentului termic, utilizată în caietul de sarcini, era indicată greșit, fapt despre care nu a fost informat participantul descalificat.

La elaborarea caietului de sarcini nu s-a ținut cont de Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 495 din 17.12.2012 prin care *a fost extins termenul de valabilitate* a Hotărârii Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 147 din 25.08.2004 privind metodologiile de determinare, aplicare și aprobare a tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu energie termică (producerea și livrarea agentului termic).

Prin urmare, a fost utilizată greșit, metodologia prevăzută de Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 482 din 06.09.2012 privind aprobarea Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru energia termică livrată consumatorilor (livrarea agentului termic).

Întrucât nu au fost informați toți ofertanții despre greșelile depistate, se constată că primul criteriu din pct. 49 din Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1 din 30.08.2013 *a fost întrunit.*

2. Reieșind din faptul că administrațiile publice locale au alocat terenuri și au permis construcția centralelor termice pe terenuri publice, indiferent de data emiterii deciziilor de transmitere în locațiune a terenurilor, se constată că resursele publice au fost alocate înaintea celor private, *respectiv, și criteriul 2 este întrunit.*

3. Întrucât prevederile pct. 1.3.2 și 1.5.1 din contractul de parteneriat public-privat nr. 01 din 28.05.2014, stabilesc obligația partenerului public de a transmite 6 centrale termice în gestiune economică partenerului privat, totodată, ținând cont de informația parvenită prin scrisorile Consiliului raional Leova nr. 209-02/4-7.1 din 12.06.2017 și nr. 313-02/4-7.1 din 25.08.2017, se constată că cofinanțarea din partea partenerului public nu a fost executată integral.

Conform studiului de fezabilitate, tariful perceput pentru agentul termic livrat în cadrul proiectului, nu poate depăși 1058,12 lei/Gcal.

Totodată, pct. 4.5.1 din contractul de parteneriat public-privat nr. 01 din 28.05.2014 stabilește tariful de 1196,53 lei/Gcal, pentru primul an de încălzire (2014-2015), însă conform informației prezentată de Consiliul raional Leova, în perioada 2014-2015 tariful perceput constituia 1196,53 lei/Gcal, în perioada 2015-2016 - 1397,00 lei/Gcal.

La data de 29.12.2017, Consiliul Concurenței, a solicitat în mod repetat, partenerului privat, informația privind costurile aferente tarifului perceput pentru agentul termic livrat în cadrul proiectului de parteneriat public-privat.

Prin scrisoarea nr. 09/01 DJ din 09.01.2018, partenerul privat a comunicat că au fost reduse la minim amortizările mijloacelor fixe, în multe cazuri au fost subvenționate capitolele prestări servicii, și indiferent de faptul că pe parcursul anilor rata inflației a fost instabilă și unele costuri s-au majorat, S.R.L. „SG Green Farm” și-a onorat corect obligațiunile, fapt confirmat și prin menținerea tarifului.

Conform datelor contabile anexate la scrisoare, tariful per Gcal constituie aproximativ 1415,46 lei, tarif aplicat in sezonul de încălzire 2015-2016, 2016-2017.

Principalul beneficiu al proiectului, conform studiului de fezabilitate privind stabilirea unui parteneriat public-privat în cadrul proiectului „Dezvoltarea infrastructurii termoeenergetice pe biomasă în raionul Leova”, elaborat de Î.M. „AVENSA Consulting” S.R.L., în anul 2013, îl constituia reducerea cheltuielilor suportate de administrațiile publice locale, prin reducerea tarifului, ca urmare a utilizării energiei produse din biomasă (ex. tariful la energie termică livrată de către Î.M. „Servicii Publice Cimișlia” este de 1432 lei/Gcal, iar pentru alte raioane din regiunea de sud a Republicii Moldova, cum ar fi Ștefan Voda - 1386 lei/Gcal, Comrat - 1273 lei/Gcal și Cahul - 1355 lei/Gcal, iar tariful la energia termică livrată în cadrul contractului de parteneriat public-privat prevede un tarif de maxim 1196,53 lei/Gcal).

În cadrul investigației s-a constatat că tariful actual pentru livrarea agentului termic în cadrul proiectului a ajuns la același nivel cu tariful pentru agentul termic produs din cărbune, gaz, etc., inclusiv, existând posibilitatea depășirii tarifului actual, fapt menționat și în scrisoarea nr. 07/12 DJ din 07.12.2017, unde partenerul privat menționează că pentru perioada 2017-2018, urmează a fi propus spre aprobare partenerului public, un tarif de 1571 lei/Gcal.

Prin decizia Consiliului raional Leova nr. 1.3 din 18.02.2016 cu privire la evaluarea eficienței energetice în instituțiile care se încălzesc cu biomasă, se confirmă faptul că partenerul privat livrează instituțiilor energie termică de calitate, însă costul serviciului este cu mult mai mare în comparație cu costul încălzirii încăperilor cu cărbune, lemne și gaz, iar în majoritatea cazurilor, bugetele instituțiilor sunt în imposibilitatea de a achita pentru acest agent termic.

La data de 28.09.2017 prin Decizia Consiliului raional Leova nr. 4.4 cu privire la aprobarea tarifului pentru energia termică pe biomasă a fost aprobat, începând cu luna octombrie 2017, tariful de 1196,53 lei/Gcal pentru sezonul de încălzire 2017-2018.

Prin Decizia Consiliului raional Leova nr. 1.15 din 15.02.2018 cu privire la aprobarea tarifului pentru energia termică pe biomasă a fost aprobat tariful de 1396,80 lei/Gcal pentru sezonul de încălzire 2017-2018, începând cu 01.02.2018.

În rezultat, se constată că administrațiile publice locale nu mai beneficiază de careva economii la bugetul de stat, astfel, prin urmare, avantajul obținut de părți nu este proporțional, *respectiv este întrunit criteriul nr. 3.*

4. În ceea ce privește favorizarea partenerului privat în faza ulterioară selecției prin modificarea clauzelor contractuale ale parteneriatului public-privat, și făcând o legătură între condițiile indicate în caietul de sarcini și contractul de parteneriat public-privat nr. 01 din 28.05.2014, se constată că dreptul de proprietate asupra centralelor termice noi construite s-a modificat în faza ulterioară selecției partenerului privat.

Prin urmare, dacă în caietul de sarcini și în oferta tehnică preliminară a partenerului privat, centralele termice noi construite urmau a fi trecute în proprietatea partenerului public, cu trecerea în gestiunea economică a partenerului privat, la încheierea contractului (pct. 1.5.5) dreptul de proprietate și gestiune a celor 19 centrale termice aparține partenerului privat, pe durata derulării contractului.

Suplimentar, prin decizia Consiliului raional Leova nr. 2.14 din 22.05.2014 cu privire la aprobarea proiectului contractului de Parteneriat Public-Privat în formă negociată, au fost modificate obiectivele specifice inițiale ale parteneriatului public-privat indicate în decizia Consiliului raional Leova nr. 6.4 din 05.12.2013 cu privire la aprobarea obiectului și a obiectivelor în cadrul proiectului de parteneriat public privat „Dezvoltarea infrastructurii termoelectrice pe biomasă în raionul Leova”, astfel obiectivul specific de construcție a 16 centrale termice a fost modificat în construcția a 19 centrale termice (conform tabelului nr. 2).

Prin scrisoarea remisă partenerului privat la data de 29.12.2017 (ASR 14/272-2888), Consiliul Concurenței, a solicitat prezentarea documentelor care au stat la baza modificării numărului de centrale termice construite în cadrul proiectului de parteneriat public-privat și dreptului de proprietate asupra centralelor termice construite.

În acest sens, prin scrisoarea nr. 07/12 DJ din 07.12.2017, partenerul privat a comunicat că în rezultatul implementării contractului de parteneriat public privat au fost edificate 19 centrale termice, îndeplinind întocmai cerințele incluse atât în caietul de sarcini și comunicatul informativ, cât și în contractul încheiat, înregistrând după sine dreptul de proprietate asupra bunurilor create, pe perioada de valabilitate a contractului, iar numărul final a centralelor termice ce urmau a fi edificate, a fost negociat de părțile contractante.

Prin scrisoarea, 09/01 DJ din 09.01.2018, partenerul privat a comunicat că în comunicatul informativ numărul centralelor termice ce urmau a fi construite, constituia 13 centrale termice în unitățile administrativ teritoriale și 3 centrale termice în Consiliul raional Leova.

În cadrul negocierii contractului, partenerul public a solicitat construirea a încă 3 centrale termice în satul Filipeni și două în orașul Leova, motivul fiind starea tehnică deplorabilă a centralelor tehnice, sau lipsa acestora.

Totodată, partenerul privat, a menționat că nu fost efectuate modificări asupra statutului de proprietate a centralelor termice. Toate 19 stații termice fiind înregistrate la Organul Teritorial Cadastral după S.R.L. „SG Green Farm”, care pe perioada gestionării le deține în proprietate, și în conformitate cu pct. 1.3.3 din contract, vor fi transmise partenerului public. Cazangeriile existente, care urmau a fi transmise în gestiunea partenerului privat conform pct. 1.3.3 lit. a) din contract nu au fost preluate de S.R.L. „SG Green Farm”, respectiv, statutul acestora la fel nu a fost modificat.

Tabelul nr. 2 Numărul de centrale termice construite și dreptul de proprietate asupra acestora conform materialelor acumulate în cadrul investigației

Indicatori	Conform caietului de sarcini	Conform ofertei tehnice a partenerului privat	Conform contractului nr. 01 din 28.05.2014
Număr de centrale termice construite	16	16+1	<u>19</u>
Dreptul de proprietate asupra centralelor termice noi	În proprietatea partenerului public în <u>gestiunea economică a partenerului privat</u>	În proprietatea partenerului public și în <u>gestiunea economică a partenerului privat</u>	În <u>proprietatea partenerului privat</u> pe perioada valabilității contractului

Totodată, conform prevederilor pct. 117 din Secțiunea 10 a Hotărârii

Guvernului nr. 476 din 04.07.2012 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile standard și condițiile generale de selectare a partenerului privat, *„Partenerul public are obligația de a încheia contractul de parteneriat public-privat cu ofertantul a cărui ofertă a fost stabilită ca fiind câștigătoare de către Comisie. Valoarea investițiilor indicată în oferta câștigătoare, este fermă și nu poate fi modificată”*.

Suplimentar, conform prevederilor pct. 39 din anexa nr. 3 a Hotărârii Guvernului nr. 476 din 04.07.2012 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile standard și condițiile generale de selectare a partenerului privat prețul prevăzut în oferta care a fost stabilită ca fiind câștigătoare este ferm, ofertantul neavînd posibilitatea de a modifica oferta care se va constitui ca parte integrantă a contractului de parteneriat public-privat. Proiectul contractului se negociază în cel mult treizeci (30) zile calendaristice din data primirii lui de către ofertantul desemnat câștigător. În perioada de negociere a clauzelor, în contract pot fi introduse, cu acordul reciproc al părților, condiții suplimentare, care însă nu vor putea schimba esențial condițiile fixate în caietul de sarcini și oferta câștigătorului.

Reieșind din cele expuse, și datorită faptului că a fost modificat numărul de centrale termice ce urmau a fi construite, iar tariful actual diferă de cel prevăzut în documentele de concurs, se constată că în procesul negocierii contractului de parteneriat public-privat, ulterior fazei de selecție a partenerului privat, partenerul privat a fost favorizat, *astfel fiind întrunit criteriul 4.*

Prin urmare, sunt îndeplinite cele 4 criterii din pct. 49 din Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1 din 30.08.2013.

Pentru a determina dacă măsura de sprijin denaturează sau riscă să denatureze concurența, a fost examinată informația prezentată pe pagina oficială a proiectului „Energie și Biomasă în Moldova”.

În cadrul programului de subvenționare a procurării și instalării echipamentelor pe biocombustibil solid, au fost acreditate 30 de companii, care

livrează și instalează echipamente de încălzire pe biomasă solidă.

Conform listei publice a producătorilor de brichete și pelete din Moldova înregistrați la Proiectul „Energie și Biomasă în Moldova”, numai în Regiunea de Dezvoltare Sud activează 18 întreprinderi producătoare de biocombustibil, respectiv, putem concluda că măsura de sprijin distorsionează sau riscă să distorsioneze concurența.

Ținând cont de faptul că sunt întrunite cumulativ cele 4 condiții prevăzute la art. 3 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, și cele 4 criterii din pct. 49 din regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1 din 30.08.2013, se constată că sprijinul financiar acordat prin intermediul parteneriatului public-privat, constituie ajutor de stat reglementat prin Legea nr.139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat.

Conform deciziei Consiliului raional Leova nr. 1.3 din 18.02.2016 cu privire la evaluarea eficienței energetice în instituțiile care se încălzesc cu biomasă, au fost depistate un șir de lacune care duc la pierderi ale energiei termice (de exemplu: nu sunt izolate totalmente sau sunt parțial izolate țevile rețelei de încălzire, nu funcționează eficient sistemul de încălzire la grădinița de copii nr. 2 din or. Leova și necesită a fi schimbată, nu au fost dotate centralele termice cu generatoare de energie electrică, nu au fost create spații pentru depozitarea peleților, etc.).

Prin decizia Consiliului raional Leova nr. 5.16 din 07.12.2017 cu privire la efectuarea auditului proiectului parteneriat public-privat „Dezvoltarea infrastructurii termoelectrice pe biomasă în raionul Leova”, partenerul public a decis efectuarea auditului în scopul determinării eficienței implementării proiectului, respectiv, partenerul privat nu a întreprins toate măsurile necesare pentru prestarea unui serviciu public continuu și calitativ.

Conform documentelor aferente procedurii de selectare a partenerului privat, partenerul privat avea obligația de a construi centralele termice și de a forma serviciul public de alimentare cu agent termic, în consecință, agentul termic urma a fi livrat de către S.R.L. „Biotermocom”, acțiune ce până în prezent nu a fost

executată.

Conform scrisorii parvenită de la partenerul privat, nr. 14/07 DJ din 14.07.2017, în scopul transmiterii bunurilor mobile formate, companiei S.R.L. „Biotermocom”, partenerul privat s-a adresat expertului independent, S.R.L. „Velimobilcom”, în scopul evaluării bunurilor ce urmează a fi transmise.

Reieșind din cele menționate, datorită faptului că livrarea agentului termic către instituțiile publice, la moment, ține de S.R.L. „SG Green Farm”, există riscul unei subvenționări încrucișate între activitățile economice ale partenerului privat.

Cu toate acestea, reieșind din prevederile Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele Membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014 (în continuare „Acordul de Asociere”), Republica Moldova și-a asumat următoarele angajamente:

- a) să îmbunătățească securitatea aprovizionării cu energie;
- b) să faciliteze dezvoltarea unei infrastructuri adecvate;
- c) să sporească integrarea piețelor și apropierea legislativă de elementele-cheie ale acquis-ului UE, și
- d) să promoveze eficiența energetică prin utilizarea surselor regenerabile de energie,

totodată, recunoscând necesitatea unei cooperări sporite în domeniul energiei și angajamentul părților de a pune în aplicare Tratatul de instituire a Comunității Energiei, contribuind astfel la îmbunătățirea competitivității.

Un alt scop al Acordului de Asociere, include gestionarea schimbărilor structurale, dezvoltarea parteneriatelor public-private, aspecte legate de mediu și energie, cum ar fi eficiența energetică și o producție mai ecologică, performanța energetică a clădirilor, precum și dezvoltarea și sprijinirea surselor regenerabile de energie în mod economic și ecologic, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, inclusiv prin proiecte în domeniul eficienței energetice și al energiei din surse regenerabile.

Ținând cont de obiectivele Uniunii Europene, ale Comunității Energetice, cele naționale, obligațiile internaționale privind tratatele, acordurile și programele la

care Republica Moldova este parte, Republica Moldova tinde spre depășirea problemelor din domeniul mediului, cauzat de managementul insuficient al deșeurilor solide, care prin urmare, cauzează poluarea solului, aerului și a apei, iar lipsa surselor regenerabile de energie induce nesiguranța energetică și contribuie la schimbarea climei.

Conform Strategiei de Mediu pentru anii 2014-2023 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 301 din 24.04.2014, a fost stabilit ca obiectiv, ca până în anul 2020, 20% din totalul energiei utilizate și 10% de biocombustibil, să se producă din surse regenerabile. În acest scop s-a propus investirea în infrastructură, echipamente și tehnologii de utilizare a surselor regenerabile de energie, astfel reducând cu 25% gazele cu efect de seră provenite din sectorul energetic.

În ceea ce privește îmbunătățirea eficienței energetice la întreprinderi, în clădiri și instituții publice, a fost propusă acordarea unei atenții deosebite promovării și producției energiei verzi, obținută prin dezvoltarea potențialului energetic al biomasei (producerea de biocombustibil din cereale, sorg, floarea - soarelui, etc.) și al altor surse.

Prin urmare, se constată, că acordarea ajutorului de stat în cadrul proiectului de parteneriat public-privat, este argumentată și de necesitatea implementării Acordului de Asociere și Strategiei de Mediu, în scopul promovării eficienței energetice, protecției mediului, dezvoltarea infrastructurii termoelectrice și asigurarea continuă a instituțiilor publice cu agent termic produs din surse regenerabile.

Suplimentar, în scopul asigurării unui mediu concurențial normal și limitarea efectelor negative, în conformitate cu prevederile art. 11 și art. 12 din Regulamentul privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor ce prestează servicii de interes economic general, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 30 august 2013, este necesar ca beneficiarul ajutorului de stat, să asigure creșterea nivelului transparenței și separării conturilor, sau separarea activităților în diferite întreprinderi în scopul limitării posibilităților de subvenționare încrucișată, condiție impusă de altfel și prin documentele de concurs.

Obligația de a ține o evidență contabilă separată este prevăzută și la art. 33 din Legea nr. 92 din 29.05.2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

Calificarea legală a acțiunilor constatate conform prevederilor Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat

În conformitate cu prevederile art. 8 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, orice intenție de a acorda un ajutor de stat sau de a modifica un ajutor existent în baza unui proiect de act juridic trebuie să fie notificată Consiliului Concurenței de către furnizorul și/sau inițiatorul ajutorului de stat, cu excepția ajutorului de minimis și a ajutoarelor de stat prevăzute la art. 4. Notificarea unui ajutor de stat trebuie să cuprindă informații exacte și complete pentru evaluarea compatibilității ajutorului de stat cu prezenta lege și cu actul normativ adoptat de Consiliul Concurenței care va stabili forma notificării, procedurile de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat.

Analizând acțiunile descrise mai sus, măsura de sprijin acordată în cadrul proiectului de Parteneriat Public Privat „Dezvoltarea infrastructurii termoeenergetice pe biomasă în raionul Leova”, întrunește cumulativ cele 4 condiții specificate în art. 3 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, respectiv, măsura de sprijin notificată constituie ajutor de stat.

În conformitate cu prevederile art. 59 din Legea concurenței, prin scrisorile nr. ASR 15/31-379 din 19.02.2018 și ASR 15/32-380 din 19.02.2018, Consiliul Concurenței a transmis spre informare copia raportului de investigație, oferind, astfel, posibilitatea Consiliului raional Leova și S.R.L. „SG Green Farm” de a prezenta observații asupra acestuia, în termen de 30 de zile lucrătoare. Consiliul raional Leova și S.R.L. „SG Green Farm” nu au prezentat observații în termenul prevăzut de alin. (3) art. 59 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, și nu a solicitat prelungirea termenului (alin. (4) art. 59 din Legea concurenței).

Reieșind din constatările expuse mai sus, în temeiul art. 39 și art. 41 lit. k) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, art. 11, art. 19, art. 20 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat și art. 11, art. 12 din Regulamentul

privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor ce prestează servicii de interes economic general, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 30 august 2013, Plenul Consiliului Concurenței

DECIDE:

1. A constata că măsura notificată de către Consiliul raional Leova, având ca beneficiar S.R.L. „SG Green Farm”, constituie ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.
2. A autoriza ajutorul de stat pentru dezvoltare regională acordat S.R.L. „SG Green Farm”.
3. S.R.L. „SG Green Farm” va asigura, în termen de 6 luni din data intrării în vigoare a prezentei decizii, creșterea nivelului transparenței și separării conturilor, sau separarea activităților în diferite întreprinderi în scopul limitării posibilităților de subvenționare încrucișată.
4. S.R.L. „SG Green Farm” va informa Consiliul Concurenței despre executarea punctului 3 al prezentei decizii, cu anexarea documentelor confirmative.
5. Consiliul raional Leova va monitoriza ajutorul de stat acordat S.R.L. „SG Green Farm” și va transmite anual, până la data de 31 martie, Consiliului Concurenței informații privind ajutorul de stat care face obiectul prezentei Decizii, inclusiv informația privind implementarea indicatorilor de performanță (calitatea serviciilor și tarifele adoptate).
6. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.
7. Partea dispozitivă a prezentei Decizii va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE PLENULUI
CONSILIULUI CONCURENȚEI**

VIORICA CĂRARE